

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 22-01-22159 א. י. מרקוביץ השקעות (1990) בע"מ נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

24 למאי 2023

לפני כבוד השופטת נועה גרוסמן

בעניין: חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי תשע"ח 2018

החוק

בעניין: א. י. מרקוביץ השקעות (1990) בע"מ ח.פ. 511490682
ע"י ב"ב עו"ד אסף גולד

החברה

ד"ר איתי הס, עו"ד בתפקידו כנאמן על התאגיד
הנאמן

ובעניין: הממונה על חדלות פירעון ושיקום כלכלי

הממונה

פסק דין

כללי:

1. ראשיתו של ההליך בבקשת החברה שבכותרת למתן צו הליכים בעניינה. עסקינן בחברה שהפסיקה את פעילותה לפני שנות דור, כאשר היקף חובותיה אינו משמעותי. החברה באמצעות בעל מניותיה מר מרקוביץ יחיאל, ביקשה להורות על הפסקת פעילותה בעזרת מנגנון צו לפתיחת הליכים הקבוע בהוראות **חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי תשע"ח-2018** (להלן: "**חוק חדלות פירעון**").

2. בישיבת יום 28.2.2022 נמצא כי בוצעו פרסומים לנושים המהותיים ולא הייתה התנגדות, אף הממונה צידד בכך.

משכך, ניתן צו לפתיחת הליכים כנגד החברה כמבוקש ועו"ד ד"ר איתי הס מונה כנאמן.

3. הנאמן הגיש דו"ח ראשון ביום 29.12.2022. כבר אז ציין כי מדובר בחברה אשר חדלה מפעילות זה עשרות שנים ומייסדה אביו של בעל המניות, נפטר לפני שנים רבות. מר יחיאל מרקוביץ טען כי אינו קשור ואינו בקיא בעסקיה וכי מדובר בחברה ריקה מתוכן, כאשר בקשת הפירוק הוגשה לאחר שנים רבות של חוסר מעש, ללא תוחלת וללא פעילות. בעל המניות נרשם כדירקטור בחברה, לדבריו מטעמים טכניים בלבד, כאשר אביו, אברהם מרקוביץ ז"ל, שהיה הרוח החיה בחברה, נפטר עוד בשנת 1999.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 22-01-22159 א. י. מרקוביץ השקעות (1990) בע"מ נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

24 למאי 2023

הנאמן חקר את בעל המניות, בחן את השעבודים שהושתו על החברה ואת הנכסים שהיו לה, כמו גם חובות החברה העומדים נכון להיום על סך של 40,326 ₪. במסגרת הדו"ח הראשוני, ציין הנאמן כי למרות שמדובר בחברה ריקה מתוכן ללא פעילות וללא נכסים, עדיין מקום לבחון את סימני השאלה העולים מקיומו של נכס מקרקעין שאפשר שהיה בבעלותה.

4. הנאמן הגיש דו"ח שני ביום 10.5.2023 שם תיאר כי בהתאם לבדיקותיו החברה ו/או בעל המניות לא היו רשומים כבעלים של המקרקעין שהוזכרו בדו"ח הראשון. הנאמן לא הסתפק בכך ובחן אף את הרישומים ברשות המסים, כמפורט בסעיפים 7 – 10 לדו"ח השני. אז התברר סופית כי ככל הנראה אין בבעלות החברה נכס מקרקעין כלשהו.

5. לאור כל הנ"ל, המליץ הנאמן על חיסול החברה בהיותה ריקה מתוכן ללא פעילות, ללא נכסים וכן מצבת חובות זעומים.

6. בד בבד, עתר הנאמן לפסוק את שכר טירחתו בדרך של חיוב בעל המניות בהוצאות ההליך.

השאלות המצריכות הכרעה:

7. שתיים הן השאלות המצריכות הכרעה:

א. חיסול החברה.

ב. נושא שכר טירחתו של הנאמן.

אבחן את השאלות אחת לאחת.

חיסול החברה:

8. בהסתמך על דו"חות הנאמן ובפרט על הדו"ח השני, באתי לכלל מסקנה כי מדובר בחברה ריקה מתוכן ללא פעילות וללא נכסים. החברה אינה פעילה למעשה משנת 1999 עת נפטר מר אברהם מרקוביץ ז"ל שהיה הרוח החיה בה. לחברה אין נכסים ומצבת חובותיה זעומה.

9. משכך, אני מקבלת את המלצת הנאמן ומורה על חיסול החברה החל מהיום. כאמור בסעיף 315 לפקודת החברות, הממונה יודיע לרשם החברות על מתן צו החיסול והרשם ירשום את דבר החיסול בפנקסיו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 22-01-22159 א. י. מרקוביץ השקעות (1990) בע"מ נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

24 למאי 2023

שכר טירחת הנאמן:

10. הנאמן עתר לפסיקת שכר טירחתו ואף הבהיר, כי השקיע משאבים בהליכי הפירוק וביצע פעולות שונות של חקירה והתחקות אחר נכסים, והכל במשך שעות של השקעה. הנאמן סבור, כי אין לאפשר לבעל המניות לעשות שימוש במנגנון הגשת בקשה לפי חוק חדלות פירעון, באופן שנטל עלות הפירוק ונשיאת ההוצאות בהן יועתק על שכר הציבור. אין גם סיבה שהנאמן לא יתוגמל על עבודתו. משכך, הנאמן זכאי לשיטתו לתשלום שכר טירחה מינימאלי בגין עבודתו.

עמדת הממונה:

11. הממונה בענייננו, נדרש למסור את עמדתו. הוא צידד בגישה האקטיבית, לפיה יש מקום להסדיר את הוצאות הנאמן ולחייב בכך את בעל המניות. ביחס להיקף הפעולות שבוצעו בהליך הנוכחי הציע הממונה כי יושתו על בעל המניות הוצאות בסך של 7,000 ₪. הממונה אף הגיש לתיק נייר עמדה שגובש על ידו, ביום 11.5.2023: "נייר עמדה בנוגע להפקדת סכומים לצורך כיסוי הוצאות ושכרו של בעל תפקיד בתיקי פירוק." שם נותח המצב באופן מקיף. המסקנה אליה הגיעו מחברי נייר העמדה, מובאת שם בס' 27:

"בית המשפט של חדלות פרעון מוסמך להורות בשלב הגשת הבקשה למתן צו לפתיחת הליכים על הפקדת סכומים לצורך כיסוי הוצאותיו של הנאמן. הממונה סבור שהיקף השכר והוצאות ייקבע, בכל תיק ותיק, בהתאם להיקף הפעולות הנדרשות מהנאמן לצורך יישום הליכי הפירוק".

דיון והכרעה בשאלת שכר טרחתו של הנאמן:

במישור העקרוני:

12. בנסיבות שתוארו, קרי כאשר מתמנה נאמן לחברה שהיא ריקה מפעילות ומנכסים אשר מבקשת לעשות שימוש במנגנון הציבורי של חוק חדלות פירעון כדי להתחסל ולמעשה בכך למחוק חובותיה, ועולה שאלת תגמולו של הנאמן בגין פעולותיו, הגם שקופת הפירוק ריקה, קיימות עמדות שונות בפסיקה כמתואר להלן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 22-01-22159 א. י. מרקוביץ השקעות (1990) בע"מ נ' ממונה על חדלות פירעון
– מחוז תל אביב ואח'

24 למאי 2023

1
2 13. מחד גיסא, קיימת העמדה, אותה אני מכנה העמדה הפורמליסטית.

3 לפיה, שכר טרחתו של הנאמן הוא נגזרת של הוראות הדין, ולפיכך אין מקום לפסיקת שכר
4 טרחה לנאמן מבלי שיש לכך אחיזה בדין ובהתאם גם אין להשיתו על פותח ההליך. זו היא
5 גישה שמרנית, שאמנם מכירה בתופעה הבלתי רצויה כי ייתכן שבעל תפקיד ימונה בתיקים
6 מסוימים ויבצע עבודה ללא תגמול בצידה, אך נמנעת מלנקוט פעולה אקטיבית בעניין, מעין
7 "חקיקה שיפוטית", מתוך תפיסה כי תפקידו של המחוקק הוא להסדיר את הנושא ולא של
8 בית המשפט.

9 זוהי הגישה של בית המשפט המחוזי בתל-אביב, כב' סגן הנשיא השופט חגי ברנר, כפי
10 שהובאה על ידו בתיק חדל"ת 57003-10-21 שניצל איילה מילניוס בע"מ נ' קאופמן
11 : (8.2.2023)

12
13 "הדין אינו מאפשר לחייב את יוזם הפירוק לשאת בשכר טרחתו של בעל
14 התפקיד או בהוצאות ההליך, והדבר גם אינו עולה בקנה אחד עם תקנות השכר.
15 בנסיבות אלה, הטלת חיוב כזה על יוזם ההליך כמוהו כהטלת מס או אגרה בלו
16 ביסוס חוקי. אכן, מדובר בתופעה בלתי רצויה בה בעלי תפקיד מבצעים מלאכתם
17 נאמנה בלא שיזכו לתגמול כספי כלשהו, אלא שפתרון המצב צריך להיעשות בדרך
18 של חקיקה".

19
20 14. וראו גם דברי כב' סגן הנשיא השופט ברנר ברנר בתיק חדל"ת 7603-03-21 דוד הרשקוביץ
21 נ' איתמר מרקור (13.11.2022):

22
23 "אציין כי בחלק ניכר מתיקי הפירוק לא זוכה הנאמן לתשלום שכר טרחתו, משום
24 שמדובר בתאגידים חסרי כל נכסים, ושכרו של בעל התפקיד נגזר מכספים
25 שעולה בידו לגבות לטובת הנושים. מכאן שמצב בו נאמן משקיע מזמנו וממנו
26 אך לא זוכה לשכר, איננו חריג, גם אם מדובר בתופעה מצערת".

27
28 15. מאידך גיסא, קיימת גישה אקטיביסטית, אשר רואה בתקנות השכר "הסדר שלילי",
29 וקובעת בהתאם כי במקרים שבהם מוגשת הבקשה על ידי חברה נטולת פעילות ונכסים
30 וכאשר ברור עוד מלכתחילה שקופת הפירוק לא תזכה בדבר כתוצאה מההליך, הרי שאז
31 יש מקום להבטיח את הוצאות מינוי ועבודת הנאמן באמצעות בעל האינטרס, קרי בעל
32 המניות, יוזם הבקשה, וזאת מתוך מתן בכורה לתפיסה הערכית לפיה לא יעלה על הדעת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 22-01-22159 א. י. מרקוביץ השקעות (1990) בע"מ נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

24 למאי 2023

שנאמן המתנה בהליך מטעם בית המשפט, יעבוד ללא תמורה. גישה זו מצאה ביטוי בפסיקות מחוזות חיפה והצפון.

בתיק חדל"ת 22-09-59976 אבי אלקיים בע"מ נ' הממונה (ניתן ביום 27.4.2023) קבע כב' השופט עאטף עיילבוני:

"...עסקינן בחברה שאינה פעילה מזה שנים ואינה בעלת נכסים או זכויות, כך שכבר בתחילת הדרך – והדברים עולים במפורש מהבקשה – ברי כי קופת הנשייה צפויה להיוותר ריקה, הוזה אומר: בעל התפקיד, הממונה על ידי בית המשפט ומשמש זרועו הארוכה, צפוי לעבוד חנם-אין-כסף.

זאת ועוד: בעוד שבעל התפקיד צפוי שלא לקבל שכר על הוצאותיו הצפויות בהליך, לא כל שכן אינו צפוי לקבל שכר טרחה בגין פועלו, הרי שהנשכר הישיר מניהול ההליך הוא יוזם ההליך, בעל המניות או הדירקטור בחברה, אשר יש לו אינטרס אישי מובהק במתן הצו, על מנת על מנת להימנע מהטלת עיצומים כספיים אישיים נגדו, כעולה במפורש מן הבקשה עצמה (כשהלה אף לא חלק על כך שהוא אף נושא אישית בתשלום שכר טרחה לבא כוחו, ב"כ החברה). במילים אחרות: הנאמן לתאגיד צפוי לעבוד ללא תמורה במסגרת הליך שאין חולק כי צפוי, בראש ובראשונה, להניב תועלת לבעל המניות עצמו.

בנסיבות אלה, וכבר בהיבט הערכי, ראוי כי במקרים מעין אלה, הוצאות מינוי הנאמן ייפלו על בעל המניות, יוזם הבקשה ומי שבהיבט התועלתני האישי מעוניין בתוצאות מתן הצו, ולא על בעל התפקיד, הנאמן לתאגיד, אשר מראש צפוי שלא יזכה לשכר בגין עבודתו... באיזון כולל של השיקולים, אני סבור כי התוצאה הצודקת ביותר היא זו המבטיחה את הוצאותיו של הנאמן, בסכום חלקי ומתון יחסית".

שם חייב כב' השופט עיילבוני בהפקדת ערובה להוצאות הנאמן בסכום של 2,500 ₪.

16. בתיק חדל"ת (חיפה) 22-09-2188 טי.אר.אמ.ג'י ב"ה בע"מ נ' הממונה על חדלות פירעון מחוז חיפה והצפון (ניתן ביום 19.3.2023) נקבע מפי כב' השופטת ישראלה קראי-גירון כי ראוי לחייב בהפקדת ערובה מראש במתן צו פתיחת הליכים כנגד חברה ריקה מתוכן שאינה פעילה זמן ממושך, כדי להבטיח את שכרו של הנאמן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 22-01-22159 א. י. מרקוביץ השקעות (1990) בע"מ נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

24 למאי 2023

בסעיפים 9 – 12 לפסק הדין שם, בוצע ניתוח של שתי הגישות, אשר כונו על ידה בהתאמה, "הגישה המצמצמת" ו"הגישה המרחיבה", וכך נאמר בפסקה 12 שם:

"שניים הם השיקולים הרלוונטיים לענייננו – האחד, הצורך להבטיח תשלום הוצאות ההליך ושכר טרחתו של הנאמן, הנדרש לבקשת יוזם הליך חדלות פירעון של חברה, לטפל בהליך בו מונה, תוך שקידה ראויה, עמל רב, ובחינת כל הנתונים הרלוונטיים, לרבות בחינת נכסי החברה והתנהלותה הכללית. צורך זה הוא צורך מערכתי שנועד להבטיח קיומו של מאגר ראוי וטוב של בעלי תפקיד הנכונים לבצע תפקידם כראוי, באופן שיסייע למערכת, למתדיינים ולבית המשפט, לטפל בעניין שהובא לפתחם. לצורך זה אין מקום לדרוש קבלת שירותים מבלי שלנותן השירות יובטח שכר ראוי עבור מאמציו. קיים שיקול מערכתי למנוע מצב בו יעמלו אנשי מקצוע טובים ללא שכר, באופן שבו יקום חשש כי המערכת תתקשה לשכנע אנשי מקצוע טובים להסכים להתמנות כבעלי תפקיד ולפעול כידו הארוכה של בית המשפט".

כב' השופטת ישראל קראי-גירון ראתה לנכון לחייב את החברה בהפקדת ערובה להוצאות הנאמן שימונה בשיעור של 2,500 ₪.

16. גישה זו אומצה גם במסגרת חדל"ת 22-10-56197 י.י.פ. קבלנים (2005) בע"מ נ' הממונה (5.2.2023), על ידי כב' השופטת עופרה אטיאס אשר ראתה לנכון לחייב את החברה בהפקדת ערובה להוצאות הנאמן שימונה בשיעור של 2,500 ₪.

17. להשלמת התמונה, ראו והשוו גם: החלטת כב' הרשמת מירלה אהרון-ביננפלד שניתנה במסגרת תיק הוצל"פ בלשכת כפר-סבא (ניתנה ביום 1.1.2021). שמות הצדדים ומספר התיק לא פורסמו. שם ביקש הנאמן להשתחרר מהמינוי מן הטעם שלא עתיד להצטבר בקופת הנשייה כל סכום לחלוקה ומשמעות הדבר שהוא יבצע מלאכתו מבלי שיקבל שכר על עמלו. כב' הרשמת שם ניתחה את הצורך במינוי נאמן בתיקים מסוג זה תוך הפניה לדיון שנערך בנושא במסגרת וועדת חוקה וחוק ומשפט בעניין חוק חדלות פירעון. את מסקנותיה סיכמה באמירות הבאות:

"האמור מלמד כי המחוקק היה ער לכך שייתכנו מצבים בהם בתיק מסוים נאמן לא יקבל שכר וזה סיכון שנוטל על עצמו בעל תפקיד המופיע במאגר. הפרקטיקה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 22-01-22159 א. י. מרקוביץ השקעות (1990) בע"מ נ' ממונה על חדלות פירעון
– מחוז תל אביב ואח'

24 למאי 2023

1 הנהוגה מלמדת שהגמול לאותו בעל תפקיד יגיע מתיקים אחרים בהם הוא מונה,

2 כך צפוי שבסופו של יום ולאורך תקופה שכרו לא יפגע"

3 (שם עמ' 8).

4
5 עוד ציינה כב' הרשמת, כי:

6 "עת עתר הנאמן להיכלל ברשימת הנאמנים, לפי הוראות הדין, התחייב בפני

7 הממונה הפועל בשם המדינה, לבצע תפקידו לפי הוראות הדין".

8 גישה זו אכן הנחתה בראשית הדרך. מכוחה מונו נאמנים בתיקים שברור היה שלא יניבו

9 שכר טירחה לעושים במלאכה, לא רק בהליכים בלשכות ההוצאה לפועל אלא בכל החתכים

10 כולל בבתי המשפט.

11
12 18. ראוי לחדד ולהבהיר: בכל הפסיקות המצדדות בגישה האקטיביסטית או המרחיבה, לפיה

13 אין להסכין עם מצב בו הנאמן יעבוד ללא תמורה, נקבע כי בעל המניות שיזם את ההליך

14 יפקיד מראש, טרם מתן צו לפתיחת הליכים וטרם החל הנאמן בביצוע תפקידו, ערובה

15 להבטחת הוצאות בסכום נמוך יחסית של 2,500 ₪.

16 דהיינו, הבטחת הוצאות הנאמן באמצעות בעל המניות נעשתה בטרם נוצרו אצלו ציפייה

17 והסתמכות כי הוא נכנס להליך שאינו כרוך בהוצאות, למעט אגרת בית משפט. זאת, בניגוד

18 לענייננו. כאן, הבקשה לפסיקת שכר טרחת ולאחריה עמדת הממונה לפיה יש להשיתו על

19 בעל המניות, מובאת לפני בדיעבד, עת החברה בשלה כבר לחיסול ונעשתה עבודה על ידי

20 הנאמן. אני סבורה כי לאור זאת, אין זה מוצדק לחייב את בעל המניות בהוצאות כלשהן

21 לטובת הנאמן.

22
23 19. עם זאת, במישור העקרוני, ייאמר לאלתר כי לתפיסתי אכן לא ראוי ובלתי צודק כי נאמן

24 המתמנה בתיק שעניינו צו לפתיחת הליכים לחברה (ובכלל), יעבוד חינם אין כסף.

25 הדבר מקבל משנה תוקף במיוחד בתיקים מסוג זה, בהם בקשות למתן צווים לפתיחת

26 הליכים מוגשות לעיתים תכופות ע"י חברות שפעילותן הופסקה זה מכבר, כשהן ריקות

27 מפעילות ומנכסים, ותוך מודעות מלאה לכך. ברי כי במסגרת בקשות אלה, נעשה שימוש

28 במנגנון הציבורי על מנת להפטיר את החברה מחובותיה, אותם הן היו יכולות היה לפרוע,

29 בין באמצעות החברה ובין באמצעות בעל מניותיה, על דרך של פנייה במסלול המיועד לכך

30 ברשם החברות. אלא שבמקרה זה, דומה כי היו פעולות כאלה מחייבות הוצאה כספית כזו

31 או אחרת מכיסו של בעל המניות או החברה. מכאן, הדעת נותנת כי הפנייה לחיסול החברה

32 נעשית במסלול של צו לפתיחת הליכים לפי חוק חדלות פירעון מתוך כדאיות כלכלית.

33 במסלול זה, מי שנושא במירב העלויות היא הקופה הציבורית: מנגנון הממונה, בית

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל'ת 22-01-22159 א. י. מרקוביץ השקעות (1990) בע"מ נ' ממונה על חדלות פירעון
– מחוז תל אביב ואח'

24 למאי 2023

- 1 המשפט והנאמן שאיתרע מזלו להתמנות בתיק זה מרשימת שלושת הנאמנים המומלצים
2 ע"י הממונה.
3 לא למותר לציין, כי הדעת נותנת שבעל המניות הניצב מאחורי הגשת הבקשה למתן צו
4 לפתיחת הליכים בבית-המשפט, נושא בשכר טירחת עורך דינו. כמובן ששכר טרחה זה
5 משולם לעורך הדין בצדק, שהרי הוא מבצע עבודה הכרוכה בבקשה לצו לפתיחת הליכים.
6 אך דווקא עובדה זו, מחדדת את האבסורד ואת חוסר שביעות הרצון מכך שהנאמן אשר
7 הוא העמל העיקרי בתיקים מסוג זה, אינו אינו זוכה לתגמול כלשהו, בתיקים מעין אלה.
8
9 20. דומה, כי כאשר החלו בקשות מסוג זה פוקדות את שערי בית המשפט ובטרם הפך הטפטוף
10 של אותן בקשות לזרם עז, הנחת המוצא של הממונה אשר התקבלה בעיקרון על דעת בתי
11 המשפט, הייתה כי הנאמנים המתמנים בתיקים מסוג זה זכו להימנות ברשימת הנאמנים
12 המומלצת ע"י הממונה ובהתאם יזכו במכלול לתגמול עיקרי במסגרת התיקים הרווחיים
13 יותר, אליהם הם מתמנים.
14
15 21. מה השתנה ? מבחן הכמות אומר את דברו. שכר הנאמן בתיקים הרווחיים נמהל מדי. שוב
16 אין המדובר בתופעה זניחה יחסית. בעלי מניות וחברות שבשליטתם מבצעים מעקף
17 ופוטרים עצמם מעולם של חובות, שהצטברו אצל אותן חברות לאורך שנים, בהליך זול
18 יחסית על חשבון קופת הציבור, מבלי לשלם שכר טרחה לנאמן. במקום לפנות במסלול
19 שהותווה לכך מלכתחילה – פנייה לרשם החברות ופירעון חובות, הם פונים בבקשות
20 לפתיחת הליכים. הנאמן עמל וטורח עבורם, בסופו של דבר מושגת התוצאה – חיסול
21 החברה בעלות מינימאלית.
22 לא למותר לציין שוב, כי הפרקליט אשר מייצג את אותו בעל המניות ומגיש את הבקשה
23 לפתיחת הליכים בשמו אינו עובד בחינם.
24 כאמור, על כך אין לפתוח ביקורת, ראוי ורצוי שפרקליט המייצג לקוח בהליכי משפט יקבל
25 את השכר המגיע לו במלואו. אך, מדוע ייגרע חלקו של הנאמן אשר עמלו בתיקים מן הסוג
26 הזה אינו פחות ועל פי רוב רב יותר?
27 אינני רואה סיבה שדווקא חלקו של הנאמן ייגרע והוא לא יקבל את שכר הטירחה המגיע
28 לו.
29
30 22. כפי שקבע כב' השופט עיילבוני בחדל'ת 59976-09-22, אין להתעלם מן העובדה שבעצם
31 הגשת בקשות לפתיחת הליכים מעין אלה טמון יתרון מסוים מבחינת האינטרס הציבורי,
32 שבדרך זו ניתן להבטיח שחברות לא פעילות יימחקו מפנקס רשם החברות. עם זאת, אין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 22-01-22159 א. י. מרקוביץ השקעות (1990) בע"מ נ' ממונה על חדלות פירעון
– מחוז תל אביב ואח'

24 למאי 2023

בכך כדי להצדיק תוצאה אבסורדית ובלתי צודקת, לפיה מלוא הוצאות ההליך נופלות על
הקופה הציבורית ובאופן מעשי על כתפי הנאמן.

23. אשר לעמדה הפורמליסטית שהובאה מפי כב' סגן הנשיא השופט חגי ברנר, גם הוא הביע
עמדתו כי התופעה שהנאמן מבצע מלאכתו נאמנה מבלי שיקבל תגמול אינה רצויה (חדל"ת
57003-10-21 הנ"ל). אלא שסבר כי יש למצוא ביסוס חוקי לכך בדין ובתקנות. לצורך
המערכת בעיגון חובת הערובה דנן בתקנות, אף אני אצרף את קולי, ולו כדי ליצור אחידות
פסיקתית בין בתי משפט שונים ומותבים שונים.
אלא שלטעמי, עד להסדרת הנושא בתקנות, ניתן להורות על כך מתוקף סמכותו הטבועה
של בית המשפט. בהקשר זה ראו גם הוראות סעיף 279 (א) לחוק חדלות פירעון :

"סמכות כללית

279. (א) בית המשפט מוסמך, בכפוף להוראות לפי חוק זה,
להחליט בכל שאלה שבמשפט או שבעובדה, המתעוררת בעניין
הליכי חדלות פירעון שלפניו או אם מצא כי הכרעה בה נדרשת לשם
ייעול ההליכים כאמור...."

24. עקרונית, אני סבורה כי אין מקום שנאמן יתמנה לתיק, יבצע עבודה ושכרו לא יובטח
תחילה בסכום מינימלי. לפיכך, דעתי היא כי עד שנושא תגמולו של נאמן המתמנה בתיקים
ללא תוחלת של הכנסה יוסדר על ידי המחוקק, הרי בנסיבות המתאימות, כאשר מוגשת
בקשה למתן צו לפתיחת הליכים על ידי חברה ריקה מנכסים ומפעילות מזה תקופה, יש
להתנות את פתיחת ההליך והמשך טיפולו בערובה בסכום מינימלי להבטחת הוצאות
הנאמן שעתיד להתמנות. יש לקבע כמתודת "כלל אצבע" כי במקרים מעין אלה הוצאות
הנאמן יובטחו באמצעות בעל האינטרס והנהנה העיקרי מההליך – הלא הוא בעל המניות
בחברה המבקשת – וזאת על ידי הפקדת ערובה בשיעור מינימלי וקבוע.
ככל שפעולות שיתברר בדיעבד כי פעולות הנאמן מצדיקות שכר טרחה גבוה בהיקפו על
מגובה הערובה שהופקדה, כי אז ניתן יהיה להגיש בקשה מיוחדת להגדלת התגמול והיא
תידון ותישקל. במקרה זה, יהיה מקום להפעלת שיקול דעת בית-המשפט בהתאם לפעולות
שבוצעו באותו תיק (ע"א 796/92 מ.ל.ת. מבנים לתעשייה בע"מ ואח' נ' בנק המזרחי
המאוחד בע"מ, פד"י מ"ט 5 עמ' 203) ואז גם יישקל בכובד ראש האם יש להשית על מגיש
הבקשה תשלום נוסף לטובת שכר טרחתו של הנאמן, וככל שקופת הכינוס תהיה ריקה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 22-01-22159 א. י. מרקוביץ השקעות (1990) בע"מ נ' ממונה על חדלות פירעון – מחוז תל אביב ואח'

24 למאי 2023

25. אשר לגובה הערובה, ניתן למצוא קו אחיד בפסיקת הוצאות במחוזות חיפה והצפון – סכום של 2,500 ₪.

בענייננו, המליץ הממונה על תשלום שכר טירחה בסך של 7,000 ₪ מבלי שנימק כדבעי את הפער.

יש לזכור כי מטרת הערובה אינה הרתעת החברה המבקשת אלא הבטחה של תגמול מינימלי לנאמן בהעדר הוראה בדין המסדירה זאת.

26. אשר על כן, אני מוצאת כי עקרונית יש מקום להשית ערובה בסכום קבוע ומדוד מראש בעת מתן צו לפתיחת הליכים כאשר מדובר בחברות ריקות מנכסים ומפעילות, לעתיד יבוא. הסכום של 2,500 ₪ שגובש ע"י חברי הולם וראוי בעיני לעת הזו.

מן הכלל אל הפרט:

27. לאחר שאמרתי את דברי במישור העקרוני, אעבור לבחון את ענייננו. כאן, הבקשה הוגשה בשלב מאוחר, לא בראשית הדרך כפי שנעשה בתיקי הגישה האקטיביסטית במחוזות חיפה והצפון, שאוזכרו לעיל.

בנסיבות ענייננו, איני סבורה כי יש להשית על מגיש הבקשה, ובענייננו בעל המניות בחברה, את הוצאות שכר טרחתו של הנאמן, בדיעבד, בסוף ההליך, ומבלי שהדבר הובא לידיעתו במפורש באמצעות השתת ערובה להבטחת הוצאות הנאמן. עקרון ההיסתמכות של בעל המניות, גובר. שינוי הכללים בסוף הדרך ולא בתחילתה, אינו ראוי בעיני.

לטעמי, כך עולה גם ממסקנת נייר העמדה של הממונה, מיום 11.5.2023, שנזכר בסעיף 11 לפסק דין זה לעיל. שם דובר מפורשות על חיוב בהפקדת סכומים לכיסוי הוצאות – בשלב הגשת הבקשה למתן צו לפתיחת הליכים. דהיינו, בראשית הדרך ולא באחריתה.

מאחר ובענייננו לא הושתה ערובה בראשית הדרך, הרי נוכח אינטרס הציפייה וההסתמכות של החברה המבקשת ובעל מניותיה כי ההליך לא יהיה כרוך בעלות נוספת מלבד אגרת בית משפט, לא ראיתי לנכון להשית את החיוב בדיעבד על שכמו של בעל המניות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

חדל"ת 22-01-22159 א. י. מרקוביץ השקעות (1990) בע"מ נ' ממונה על חדלות פירעון
– מחוז תל אביב ואח'

24 למאי 2023

סיכום:

28. מן המקובץ לעיל, אני קובעת כדלקמן:

א. ניתן פסק דין לחיסול החברה החל מהיום. הממונה יודיע לרשם החברות על מתן
צו החיסול לפי הוראות סעיף 315 לפקודת החברות והרשם ירשום את החיסול
בפנקסיו.

ב. בנושא שכר טירחת הנאמן, עקרונית יש לחדול מן המנהג שפשה במקומותינו, לפיו
בעל התפקיד לא מקבל שכר בתיקים שבהם מתבקש צו לפתיחת הליכים בעניינה
של חברה ללא נכסים וללא פעילות. יש להבטיח תגמול הנאמן בתיקים מעין אלה
באמצעות ערובה מינימלית להבטחת הוצאות הנאמן בסך 2,500 ₪ לפחות.

ג. בסיטואציה הנוכחית כאשר הדרישה לשכר הטירח עלתה רק בסוף הדרך
ומלכתחילה לא היה צפי לכך, לא ראיתי אפשרות לפסוק בדיעבד.

ניתן היום, ד' סיוון תשפ"ג, 24 מאי 2023, בהעדר הצדדים.

נועה גרוסמן, שופטת